

**Retningslinjer for
sal og skjenking av
alkohol i
Tysvær kommune
2020 – 2024**

INNHOLD

1. Formålet med retningslinjer for sal og skjenking av alkohol	4
2. Gruppeinndeling alkoholholdig drikk	5
3. Løyveperiode for sal- og skjenkestadar	5
4. Om skjenkeløyve	5
4.1 Alminneleg skjenkeløyve	5
4.1.1 Konsept	5
4.1.2 Skjenketider	6
4.1.3 Vilkår for å få skjenkeløyve.....	6
4.2 Løyve ved einskildhøve.....	7
4.2.1 Konsept	7
4.2.2 Skjenketider einskildhøve	7
4.2.3 Vilkår	7
4.3 Ambulerande skjenkeløyve	7
4.3.1 Kva er eit slutta lag	7
4.3.2 Omfang og skjenketid for ambulerande skjenkeløyve	7
4.4 Saksbehandling	7
4.4.1 Søkjar.....	8
4.4.2 Dokumentasjon	8
4.4.3 Innhenting av uttalar.....	8
5. Om salsløyve	8
5.1 Salsløyve.....	8
5.1.1 Varegruppe 1.....	8
5.1.2 Varegruppe 2 og 3	8
5.1.3 Salstider.....	9
5.1.4 Vilkår salsløyve	9
5.2 Saksbehandlingsreglar salsløyve	9
5.2.1 Søkjar.....	9
5.2.2 Løyveperiode.....	9
5.2.3 Dokumentasjon	9
5.2.4 Innhenting av uttalar.....	10
6. Kontroll med sals- og skjenkestader.....	10
7. Reaksjonar ved brot på alkohollova	10

7.1 Prikktildeling og inndraging av sals- og skjenkeløyve.....	10
7.2 Saksbehandlingsreglar ved brot på regelverket	11
8. Sals- og skjenkegebyr	11

1. Formålet med retningslinjer for sal og skjenking av alkohol

Alkoholbruk er blant dei viktigaste risikofaktorane for helsetap og tidlig død. Alkohol er årsak til betydelege helsemessige og sosiale problem i samfunnet.

Tal og faktainformasjon frå [Folkehelseinstituttet](#) viser at:

- Vi drikk i gjennomsnitt nesten 7 liter rein alkohol per år, rekna per innbyggjar over 15 år
- Menn drikk oftare og i gjennomsnitt dobbelt så mykje alkohol som kvinner
- Eldre drikk oftare, men mindre alkohol enn yngre
- Vi drikk vesentleg mindre alkohol i Noreg enn i dei fleste europeiske land, rekna per innbyggjar på 15 år og over
- Vel 12 prosent av tapte friske leveår i den vaksne befolkninga (aldersgruppa under 65 år) i Noreg kan ha sin årsak i alkoholbruk
- Rusmiddelrelaterte helseskadar er sosialt skeivdelt, og grupper med lågare utdanning og/eller dårlegare økonomi er meir utsette enn andre
- Den sosiale ulikskapen i dødelegheit som vi ser i Noreg, kan til ein viss grad settast i samheng med alkoholbruk. Tiltak som effektivt reduserer rusmiddelbruk i befolkninga, vil utifrå dette kunne gje ein betydeleg folkehelsegevinst og medverke til redusert tap av helse der dette har opphav i sosiale ulikskapar

Det er ein samheng mellom det totale alkoholforbruket i befolkninga og andelen som har eit risikofyllt alkoholbruk. Totalforbruket er difor ein god indikator på kor mange som har eit høgt alkoholinntak, og med det auka risiko for helseskader og sosiale utfordringar.

Alkoholbruk kan vere ein medverkande faktor ved ulykker, vald, sjølvmoedsåferd, og skade på tredjepart. Døme på sistnemnde kan vere born som lid under alkoholbruken til foreldra, fosterskadar, offer for promillekøyning og valdsbruk. Alkoholbruk har også mange negative konsekvensar for arbeidslivet som til dømes auka sjukefråvær og tapt produktivitet.

Formålet til alkohollova er følgjande:

§ 1-1. Lovens formål.

Reguleringen av innførsel og omsetning av alkoholholdig drikk etter denne lov har som mål å begrense i størst mulig utstrekning de samfunnsmessige og individuelle skader som alkoholbruk kan innebære. Som et ledd i dette sikter loven på å begrense forbruket av alkoholholdige drikkevarer.

Lova gjev kommunane stor fridom til å utforme sin eigen alkoholpolitikk tilpassa lokale tilhøve. Lova opnar også for bruk av skjønning ved handsaming av søknad om løyve.

Alkohollova § 1-7 d pålegg kommunen å utarbeide ein alkoholpolitisk handlingsplan. Denne fastset kommunen sin løyvepolitikk som skal gjennomføre alkohollova sitt formål; å redusere dei individuelle og samfunnsmessige skadane som alkoholbruk kan medføre. Effektive verkemiddel for å oppnå dette er å avgrense tilgangen på alkohol, ved til dømes regulering av sals- og skjenketider. Andre viktige tiltak er jamnlege kontrollar med sals- og skjenkestadane, og raske reaksjonar ved brot på regelverket.

Kommunen sin alkohol- og løyvepolitikk må sjåast i samheng med kommunen sine overordna planverk for rusmiddelpolitikk og folkehelse.

Sjå elles:

[Alkohollova](#)

[Alkoholforskrifta](#)

[Helsedirektoratet sine kommentarar til alkohollova](#)

2. Gruppeinndeling alkoholholdig drikk

Alkoholfri drikk	Under 0,7 %
Alkoholsvak drikk	0,7%- 2,5 %
Gruppe 1	Over 2,5 % - høgast 4,7%
Gruppe 2	Over 4,7 % - høgast 22 %
Gruppe 3	Over 22 % - høgast 60 %

3. Løyveperiode for sal- og skjenkestadar

Løyveperioden er inntil 4 år og varer til 30. september året etter at nytt kommunestyre er konstituert.

4. Om skjenkeløyve

Kommunen kan gje alminneleg skjenkeløyve, skjenkeløyve til einskildhøve og ambulerande løyve.

4.1 Alminneleg skjenkeløyve

Tysvær kommune har ikkje sett eit tak for talet på alminneleg skjenkeløyve.

Vedtak skal gjerast i medhald av reglane i alkohollova med forskrifter, forvaltningslova, alkoholpolitisk handlingsplan og delegasjonsreglementet i kommunen.

4.1.1 Konsept

Det vert som hovudregel ikkje gjeve alminneleg skjenke løyve til:

- Frisørsalongar/hudpleiesalongar/butikkar og liknanda konsept
- Arrangement som er retta hovudsakleg imot barn og unge under 18 år.
- Undervisningsbygg
- Mosjon- og idrettsarrangement
- Konditori
- Galleri og utstillingar
- Kulturbygg- og bygg som vert nytta som grendehus
- Kino
- Soner som elles vert rekna som rusfrie
- Bensinstasjonar
- Kioskar

Det skal førast ei restriktiv line med omsyn til nye konsept.

4.1.2 Skjenketider

		Kvardagar / laurdag	Kl. 12.00 – 01.00 inne. Kl 12.00 -23.00 utandørs
--	--	------------------------	---

Skjenketid	Gruppe 1 og 2	Sundag	Kl. 13.00 – 01.00 inne. Kl. 13.00 -23.00 utandørs
	Gruppe 3	Kvardagar /laurdag	Kl. 13.00 – 01.00 inne Kl. 13.00 -23.00 utandørs
		Sundag	Kl 13.00 -23.00 inne Kl 13.00 -23.00 utandørs

Driftskonsept hotell kan få skjenketid for varegruppe 1 og 2 frå kl. 09.00 alle dagar.

For skjenkestadar som er lokalisert i bustadfelt, og tett opp til skular og barnehagar kan det setjast begrensing i tid for skjenking på uteareal. Konsum av alkoholholdig drikke må opphøyra seinast 30 minutt etter at skjenketida har gått ut.

Konsum av alkoholhaldig drikke i uteareal skal opphøyra ved skjenketida sin slutt, alkoholhaldig drikke må då takast med inn i skjenkelokalet.

4.1.3 Vilkår for å få skjenkeløyve

Kommunen kan sette vilkår for løyve i samsvar med lovverket. Desse kan vere:

- At minimum styrar og stedfortredar skal delta på samlingar / kurs som kommunen arrangerer t.d. «Ansvarleg vertskap kurs».
- Politiet kan krevje ordensvakter. Når dette vert gjort vert dette stilt som vilkår for løyvet.
- Skjenkestadane skal ha forsvarleg vakthald, og søkjar skal dokumentere forsvarleg kompetanse til dørvaktoppgåvene.
- Krav til uteareal, dette skal vere avgrensa med fast fysisk fysiske løysingar med ei høgde på min 90 cm, eller avgrensingar mot naturlege formasjonar

4.2 Løyve ved einskildhøve

Løyve for einskildhøve kan gjevast til arrangement som samanhengande varer frå 1-4 dagar.

Søknader om løyve ved einskildhøve må sendast kommunen seinast 4 veker før arrangementet.

4.2.1 Konsept

Konsept det ikkje vert gitt løyve til:

- Arrangement som er retta imot barn og unge
- Undervisningsbygg.
- Soner som elles er rusfrie, som t.d. ungdomsklubbar og idrettsarrangement..
- Hudpleiesalongar, frisørsalongar, tatoveringsstudio og liknande.
- Gatekjøkken, kioskar, bakeri og liknande konsept

Løyve for varegruppe 3 vert berre gitt til arrangement med middagsserverting.

4.2.2 Skjenketider einskildhøve

Skjenketida skal vere som for alminneleg løyve, men kan utvidast innanfor alkoholoven og alkoholforskriften.

Det blir sett eit tak på 5 skjenkeløyve for einskildhøve til same tid.

4.2.3 Vilkår

Kommunen kan sette vilkår for løyvet jf. alkohollova § 4-3. Desse kan vere dei same som for alminneleg løyve (jf. punkt 4.1.3). Normalt vil vilkåra vere vilkår knytt til:

- vakthald
- løyve til bruk av bygg og uteareal
- dokumentasjon på at tryggleiken er ivareteken, m.a branntryggingstiltak.

4.3 Ambulerande skjenkeløyve

Det kan gjevast ambulerande løyve til slutta lag.

4.3.1 Kva er eit slutta lag

Med slutta lag meiner ein at det før arrangementet tek til er danna eit slutta/privat krins av personar som er samla for eit bestemt formål i eit bestemt lokale. Det inneber at arrangementet ikkje kan vere ope for alle. Døme på slutta lag er bryllaup, åremål, jubileum, firmafestar og liknande.

Ved leige av lokale er det ikkje utleigar som skal søkje, men den som arrangerer det slutta laget.

Arrangement som vert haldne av lag og foreiningar er ikkje å rekne som slutta lag.

For meir informasjon om [ambulerande skjenkeløyve og kva som skal reknast som slutta lag, sjå helsedirektoratet sine heimesider](#).

4.3.2 Omfang og skjenketid for ambulerande skjenkeløyve

Eit slikt løyve kan gjevast for alkoholhaldig drikke gruppe 1, 2 og 3.

Skjenketider for ambulerande løyve vert som for alminneleg løyve, men kan utvidast innanfor alkoholloven og alkoholforskriften.

4.4 Saksbehandling

Kommunen er skal utøve sin løyvepolitikk innanfor alkoholloven og alkoholforskriften sine rammer.

Skjenking av alkoholhaldig drikke kan berre skje på grunnlag av kommunalt løyve, jf. alkohollova § 1-4 a.

Søknader om ambulerande løyve må sendast kommunen seinast 14 dagar før arrangementet.

4.4.1 Søkjar

Søkjar er den som har det økonomiske ansvaret for drifta og dette kan vere:

- aksjeselskap, ansvarlig selskap, selskap med delt ansvar og stiftelse
- enkeltmannsføretak
- dotterselskap
-

4.4.2 Dokumentasjon

Ved søknad om alminneleg skjenkeløyve skal følgjande dokumentasjon leggst ved søknaden:

- Firmaattest for alle selskap involvert i drifta. Attestane skal ikkje vere eldre enn 2 månadar
- Dokumentasjon på at styrar og vara for styrar har bestått kunnskapsprøva i alkohollova, jf. alkohollova §1-7c

- Dokumentasjon for at styrar og stedfortredaar er tilsett i bedrifta
- Skisse over skjenkeareal inne og ute. Skjenkearealet skal vere skravert eller fargelagt.
- Kopi av overdragingsavtale ved eigarskifte
- Internkontrollrutinar

Søknadar vert ikkje behandla før all vesentleg dokumentasjon er levert inn.

4.4.3 Innhenting av uttalar

Ved alminneleg skjenkeløyve skal kommunen innhente uttale før søknaden vert behandla. Kommunen pliktar å hente inn uttale frå politi og sosialtenesta. Kommunen kan og innhente uttale frå til dømes skatte- og avgiftsmynde, mattilsynet, og andre aktuelle offentlege myndigheiter.

5. Om salsløyve

Sal av alkoholhaldig drikk skal berre skje på bakgrunn av kommunalt løyve, jf. alkoholova § 3-1.

5.1 Salsløyve

5.1.1 Varegruppe 1

Alkohol i varegruppe 1 kan som hovudregel berre seljast av:

- Daglegvarebutikkar
- Spesialbutikkar for mat og alkohol
- Utsal frå stad med tilverknadsløyve, som t.d. gardssal
- Nettbutikkar
 - Nettbutikkar med verksemdsadresse i kommunen
 - Nettbutikkar med verksemdsadresse i andre kommunar, men som leverer ut alkohol i kommunen

Det vert ikkje gitt salsløyve til:

- bensinstasjonar og kioskar
- lokale der det er gitt skjenkeløyve, med mindre lova opnar for det

5.1.2 Varegruppe 2 og 3

Sal av alkoholholdig drikk varegruppe 2 og 3 kan berre skje frå AS Vinmonopolet sine salsstadar.

5.1.3 Salstider

For salsstadar gjeld følgjande salstider

Kvardagar	kl. 08.00 - kl. 20.00
Laurdag og dagar før heilagdag	kl. 08.00 - kl. 18.00
Dagen før Krist Himmelfartsdag	kl. 08.00 – kl. 20.00

Alkohol skal vere betalt innan salstida sin slutt.

Utlevering av alkohol må finne stad innanfor fastsette tider for sal i kommunen, uavhengig av tidspunkt for bestilling eller betaling. Dette gjeld og alkohol som blir levert heim til kundar etter bestilling.

5.1.4 Vilkår salsløyve

Kommunen kan sette vilkår for løyva i tillegg til dei krav lovverket set. Dette kan vere:

- Styrar og stedfortredar delta på samlingar / kurs som kommunen arrangerer

5.2 Saksbehandlingsreglar salsløyve

5.2.1 Søkjar

Søkjar er den som har det økonomiske ansvaret for drifta og dette kan vere:

- Aksjeselskap, ansvarlig selskap, selskap med delt ansvar og stiftelse
- Enkeltmannsføretak
- Dotterselskap

5.2.2 Løyveperiode

Løyveperioden er inntil 4 år og skal vare til 30. september året etter at nytt kommunestyre tiltrer.

Vedtak vert gjort etter reglane i alkohollova med forskrift, forvaltningslova, lokale retningslinjer og delegasjonsreglementet i kommunen.

5.2.3 Dokumentasjon

Ved søknad om alminneleg skjenkeløyve skal følgjande dokumentasjon leggest ved søknaden:

- Firmaattest for alle selskap involvert i drifta. Attestane skal ikkje vere eldre enn 2 månadar
- Dokumentasjon på at styrar og vara for styrar har bestått kunnskapsprøva i alkohollova, jf. alkohollova §1-7c
- Dokumentasjon på at styrar og vara for styrar er tilsett i bedrifta
- Ei skisse over lokalet der sal skal skje
- Kopi av overdragingsavtale ved eigarskifte
- Rutinar for internkontroll

Søknadar vert ikkje handsama før all dokumentasjon er levert inn. Søknadar vert handsama fortløpande.

5.2.4 Innhenting av uttalar

Før kommunen gjer vedtak om tildeling av salsløyve, skal kommunen hente inn uttale frå politi og sosialtenesta. Kommunen kan også innhente uttalar frå til dømes skatte- og avgiftsmynde, mattilsynet og andre aktuelle offentlege mynde.

6. Kontroll med sals- og skjenkestader

[Alkoholforskrifta kap. 9](#) inneheld føresegnar om kontroll med sals- og skjenkeløyve.

Kommunen skal kontrollere alle sals- og skjenkestadar for å sikre at det ikkje skjer brot på regelverket, eller vilkåra i løyvet.

Kontroll med sals- og skjenkestader blir utført av NOrdROgaland og SUNhordland sals- og skjenkekontroll (NoRoSun) Dette er eit interkommunalt samarbeid der Sauda kommune er vertskommune.

Skjenkekontrollen skal kontrollere løyve som er gitt av kommunen; både alminnelege skjenkeløyve, ambulerande løyve, løyve for einskildhøve og salsløyve. Den kommunale kontrollplikta omfattar ikkje A/S Vinmonopolet sine utsal, eller løyve til engrossal.

Kontrollen skal særleg omfatte sals- og skjenketidene, føresegnene om aldersgrenser, og at det ikkje vert selt, eller skjenka alkohol til personar som er openbart påverka av rusmiddel. Kommunen skal elles sikre at kontrollen til ei kvar tid er tilpassa dei lokale forhold.

Det følgjer av alkoholforskrifta § 9-7 at kommunen skal gjennomføre minimum tre gongar så mange kontrollar per år som det er løyve, og kvar stad skal kontrollrast minimum ein gong per år. Kontrollane med ambulerande løyve og løyve for einskildhøve kjem i tillegg til den ordinære skjenkekontrollen.

Saksansvarleg for sals- og skjenkeløyve i kommunen har jamnlege møte med ansvarlege for skjenkekontrollen.

7. Reaksjonar ved brot på alkoholova

Kommunen pliktar å reagere dersom skjenkekontrollen, eller andre mynde avdekkjer at løyvehavar ikkje har oppfylt sine plikter etter alkoholova, forskrifter, eller plikter som følger av sjølve løyvevedtaket.

7.1 Prikktildeling og inndraging av sals- og skjenkeløyve

Alkoholforskrifta har reglar om standardiserte reaksjonar i form av prikktildeling ved brot på regelverket, eller på vilkåra i løyvet.

Sanksjonar som prikktildeling, eller inndraging av sals- og skjenkeløyve kan berre skje på grunnlag av ein skjenkekontroll gjennomført i medhald av kapittel 9 i alkoholforskrifta, eller ein formell rapport frå andre myndigheiter.

Dess alvorlegare brotet er, dess fleire prikkar pliktar vi å gje. Likearta brot skal vurderast som eit enkeltbrot, men fleire likearta brot under ein kontroll kan indikere at det ligg føre skjerpande omstende som gjev grunnlag for fleire prikkar.

Kva type lovbroten som gjev prikkar, og kor mange prikkar brotet kvalifiserer til går fram av alkoholforskrifta § 10-3.

7.2 Saksbehandlingsreglar ved brot på regelverket

Det følgjer av § 9-6 i forskrifta at skriftlege rapportar frå skjenkekontrollen skal sendast til sals-, eller skjenkestaden seinast innan ei veke, med ein frist på 2 veker for eventuelle merknadar. Dersom det er registrert negative avvik, kan rapporten med eventuell tilleggsrapport sendast ut saman med førehandsvarsel om vedtak.

Vedtak om inndraging og tildeling av prikkar skal reknast som enkeltvedtak etter forvaltningslova.

Før eit eventuelt vedtak om inndraging eller prikktildeling vert gjort, pliktar vi å gje førehandsvarsel, jf. forvaltningslova § 16 om at kommunen vurderer eit slikt vedtak og ei grunngjeving for dette.

Løyvehavar skal også få ein rimeleg frist til å uttale seg om saka.

8. Sals- og skjenkegebyr

Sals- og skjenkegebyra i kommunen følgjer til ein kvar tid satsar satt i forskrift til alkohollova.

Kommunen gir frist for innrapportering av omsetjing som dannar grunnlag for avgift.

Gebyr ved søknad om løyve til einskildarrangement vert sett til:

Intill 100 deltakrar: kr. 1200,- pr.gong

Inntil 300deltakrar kr. 1750,- pr. gong

Over 300 deltakrar kr 2500,- pr. gong

Går arrangementer over fleire dagar kjem det eit tillegg på kr. 500,- pr dag.

Sals- og skjenkegebyra skal nyttast til:

- dekkje kommunen sine utgifter til sakshandsaming
- dekkje kommunen sine utgifter til ein tilfredstillande kontrollordning
- opplæring av sakshandsamarar i kommunen
- informasjonsmateriell